

Постмодернізм

Постмодернізм

План

1. Постмодернізм – одне з найвизначніших літературних явищ II пол. XX ст..
2. Соціоісторичні , культурно-філософські та естетичні чинники розвитку постмодернізму в художній літ-рі.
3. Основоположні принципи постмодерністської поетики: симулякр, інтертекстуальність, пастиш.
4. Найяскравіші представники постмодерністської прози – Умберто Еко, Патрік Зюскінд, Кристоф Рансмайр, Милорад Павич.
5. Постмодерністське мистецтво і масова культура.
6. М. Павич – «перший письменник III тисячоліття».

Постмодернізм (лат. *post* – «після», і франц. *modernisme* – «сучасний») – напрям, який прийшов на зміну модернізму у літературі, філософії та мистецтві.

I хвиля – 1950-70 р.р.

II хвиля – 1980-90 – по наш час

“...Постмодернізм – це відповідь модернізму: якщо вже минуле неможливо знищити, бо його знищення приведе до німоти, його треба переосмислити: іронічно, без наївності...”

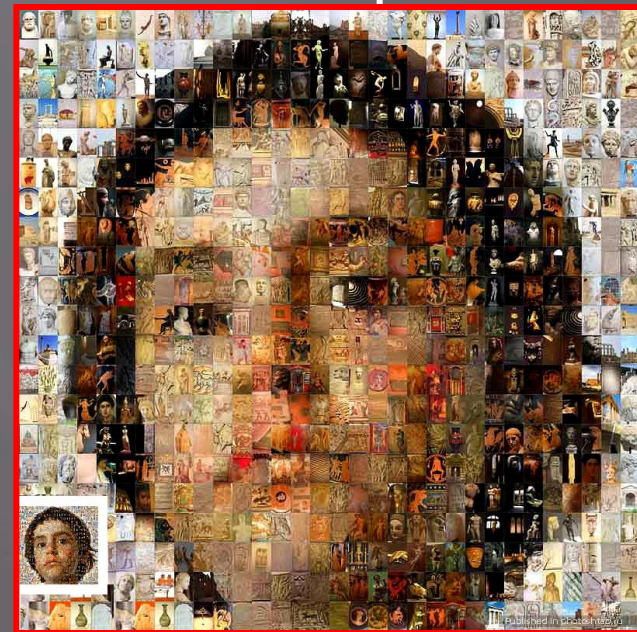
(У. Еко)

Згадайте

**основні засади модернізму,
його основоположників,
етапи розвитку.**

Модернізм	Постмодернізм
Скандалність	Конформізм (присотуванство)
Антиміщанський пафос	Відсутність пафосу
Емоційне заперечення попереднього	Раціональне ставлення до попереднього
Первинність як позиція	Вторинність як позиція
Оціночне в самоназві: «Ми — нове!»	Безоціночне : «Ми — все...»
Декларована елітарність	Демократичність
Переважання ідеального над матеріальним	Комерційний успіх
Віра у високе мистецтво	Антиутопічність
Фактична культурна спадкоємність	Відмова від спадкоємності
Виразність кордону «мистецтво — немистецтво»	Усе може називатися мистецтвом

**Причини
появи
постмодернізму**

**Розчаруванн
я
у ідеалах
модернізму**

**Скептицизм
у спробах
змінити світ
за
допомогою
ідеології**

**Усвідомлення
неможливості
створити
якісно нове
мистецтво**

**Реалії нового
життя
постіндустріал
ь-
ного
суспільства**

Риси постмодернізму

культ незалежної особистості

плюралізм

еклектизм

запозичення

іронічність, пародійність

зображення абсурдності життя

**Ян ван
дер Меєр
ван Делфт**

**Олег
Шуляк**

**Знайдіть риси
постмодернізму**

СВІТ ЯК ТЕКСТ

...ВЕСЬ СВІТ ЗРЕШТОЮ
СПРИЙМАЄТЬСЯ ЯК
НЕСКІНЧЕНИЙ
БЕЗМЕЖНИЙ ТЕКСТ

(І. ІЛЬІН)

СВІТ - ФРАГМЕНТАРНИЙ, ХАОТИЧНИЙ, ПОЗБАВЛЕНИЙ
СЕНСУ, МЕТИ, ЛОГІКИ.

Домінують - КРИТИЦИЗМ та ІРОНІЯ.

Ознаки постмодернізму в літературі

Інтертекстуальність

Іронічність самоіронічність
пародійність

Боротьба за читача

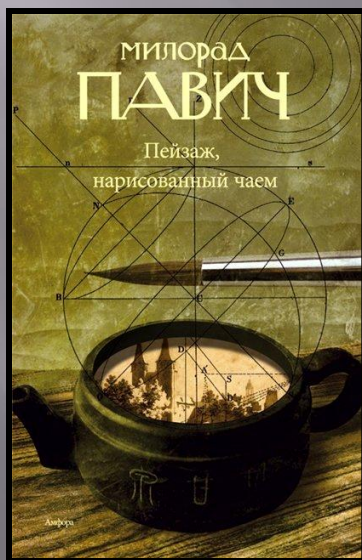
Гра з читачем
(гіпертекст)

Віртуальний історизм

Кодування смислів

Інтертекстуальність (запозичення тем, образів, ідей, цитат)

компіляція (неоригінальний твір, написаний завдяки використанню інших творів)

палімпсест (нашарування різних текстів)

алюзія (натяк на загальновідомий факт)

ремінісценція (запозичення з іншого твору)

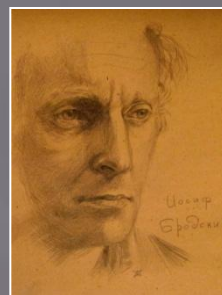
скриптор (“не автор, а той, хто пише”)

**Александр
Пушкин**

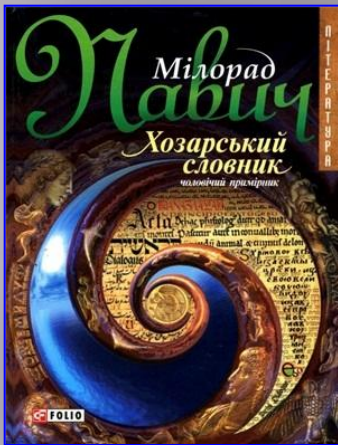
Я вас любил: любовь еще, быть
может,
В душе моей угасла не совсем;
Но пусть она вас больше не тревожит;
Я не хочу печалить вас ничем.

Я вас любил безмолвно, безнадежно.
То робостью, то ревностью томим;
Я вас любил так искренно, так нежно,
Как дай вам Бог любимой быть другим.
1829

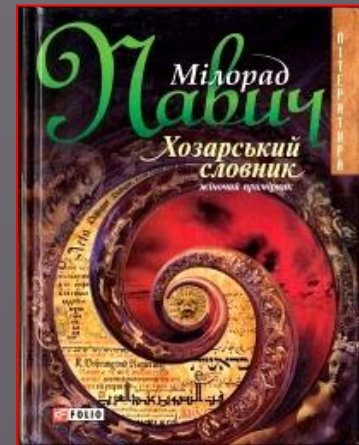

**Иосиф
Бродский**

Я вас любил. Любовь еще (возможно,
что просто боль) сверлит мои мозги.
Все разлетелось к черту на куски.
Я застрелиться пробовал, но сложно
с оружием. И далее: виски:
в который вдарить? Портила не дрожь, но
задумчивость. Черт! Все не по-людски!
Я вас любил так сильно, безнадежно,
как дай вам Бог другими — но не даст!
Он, будучи на многое горазд,
не сотворит — по Пармениду — дважды
сей жар в крови, ширококостный хруст,
чтоб пломбы в пасти плавилась от жажды
коснуться — «бюст» зачеркиваю — уст!
1974

Гіпертекст

одиниці тексту представлені не в лінійній послідовності, а як система можливих зв'язків і переходів

М.Павич “ Дамаскин ”
(оповідання для комп'ютера та циркуля)

найпростіший гіпертекст – словник або інтернет-довідник (Вікіпедія)

**М.Павич
“ Хозарський словник ”**
(роман-лексикон)

Вікіпедія
Вільна енциклопедія

Головна сторінка

Поточні події

Нові редагування

Нові сторінки

Випадкова стаття

Участь

Портал спільноти

Кнайпа

Довідка

Пожертвування

Панель інструментів

Друк/експорт

Іншими мовами

Alemannisch

العربية

Azərbaycanca

Беларуская

Беларуская
(тарашкевіца)

Български

Бисят

Bosanski

Català

Čeština

Српски

Стаття Обговорення Читати Редагувати Нерецензовані зміни Редагувати код Перегляд історії Пошук

Postmodernizm [ред. • ред. код]

Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії.

2 зміни в цій версії очікують на перевірку. Стабільну версію було перевірено 11 грудня 2013.

Postmodernizm — світоглядно-мистецький напрям, що в останні десятиліття 20 століття приходить на зміну модернізму. Цей напрям — продукт постіндустріальної епохи, епохи розпаду цілісного погляду на світ, руйнування систем — світоглядно-філософських, економічних, політичних.

Зміст [сховати]

- 1 Термін «постмодернізм»
- 2 Розвиток постмодернізму
- 3 Риси постмодернізму у мистецтві
- 4 Постмодернізм у літературі
- 5 Див. також
- 6 Примітки
- 7 Посилання

Термін «постмодернізм» [ред. • ред. код]

Вперше термін «постмодернізм» згадується в роботі німецького філософа **Рудольфа Панвіца**^[1] (Rudolf Pannwitz) «Криза європейської культури»^[2] (1914), але поширився він лише наприкінці 1960-х рр. спершу для означення стильових тенденцій в архітектурі, спрямованих проти безликої стандартизації, а невдовзі — у літературі, живописі та музиці^[3].

В англійській мові розрізняють терміни «*Postmodernism*» (власне постмодернізм) — для означення постмодернізму, як історичної епохи, що прийшла на зміну епосі модернізму та «*Postmodernity*» (постмодерність) — який використовується для означення проявів постмодернізму у соціальній та культурній сферах^[4]. Подібне розрізнення термінів характерно також французькій мові (*Postmodernisme* та *Postmodernité*).

Розвиток постмодернізму [ред. • ред. код]

п · о · р **Історичні теорії** [показати]

Музей Гуггенгайма в Більбао — приклад архітектури постмодернізму.

Кодування
(спосіб злиття
елітарної та
масової
літератури)

Патрік Зюскінд
“Запахи”
(історія одного вбивці)

волоцюги
вбивають та
з'їдають
Гренуя з любові

огидний
факт
канібалізму

пародія
на обряд
причастя

Ваш варіант

Симулякр

(копія, що не має оригіналу
в реальності)

Х.Л.Борхес “Вавілонська бібліотека”:
розповідь про бібліотеку, що може містити
всі книги Всесвіту

В.О.Пєлєвін “Чапаєв і порожнеча”:
Василь Чапаєв може виступати
в ролі філософа

Діснейленд

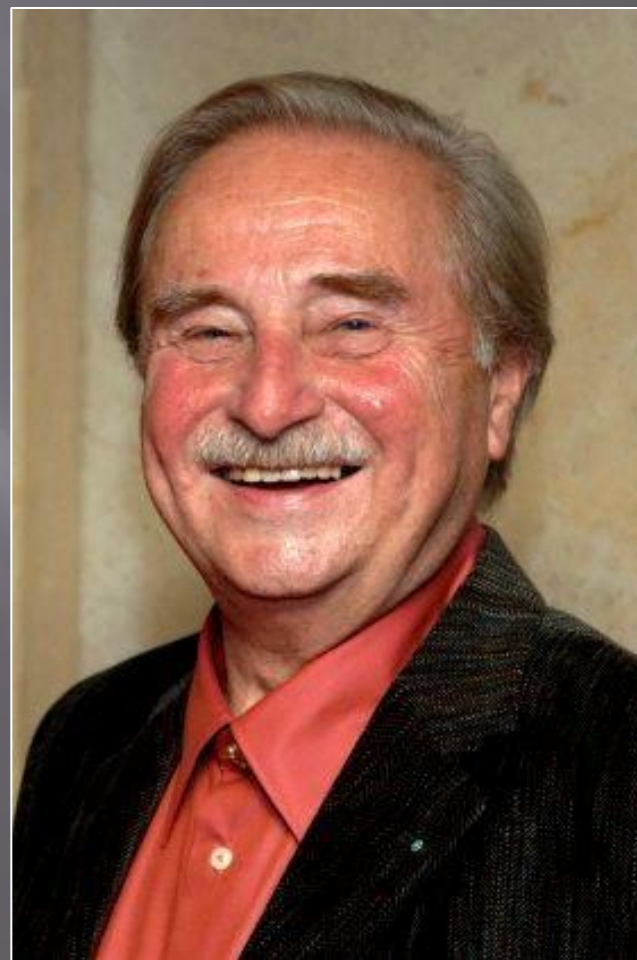
Джон Фаулз (1926-2005)

Англійський
письменник,
перекладач.
Автор романів
“Волхв”,
“Колекціонер”,
“Жінка
французького
лейтенанта”.

Милорад Павич (1929-2009)

Сербський
письменник,
перекладач, історик
літератури. У 2004 році
номінований на
Нобелівську премію.
Автор роману-
лексикону
“Хозарський словник”,
роману-кросворду
“Краєвид,
намальований чаєм”,
роману-довідника для
гадання “Остання
небеса Шаргороді”

Умберто Еко (нар. 1932)

Італійський
філософ, учений,
літературний
критик,
письменник.
Автор романів
“Ім’я троянди”,
“Маятник Фуко”,
“Празький
цвинтар”.

Річард Девід Бах (нар. 1936)

Американський
філософ,
письменник,
публіцист. Автор
романів “Чайка на
ім'я Джонатан
Лівінгстон”, “Ілюзії,
або Пригоди Месії
мимоволі”, “Міст
через вічність”.

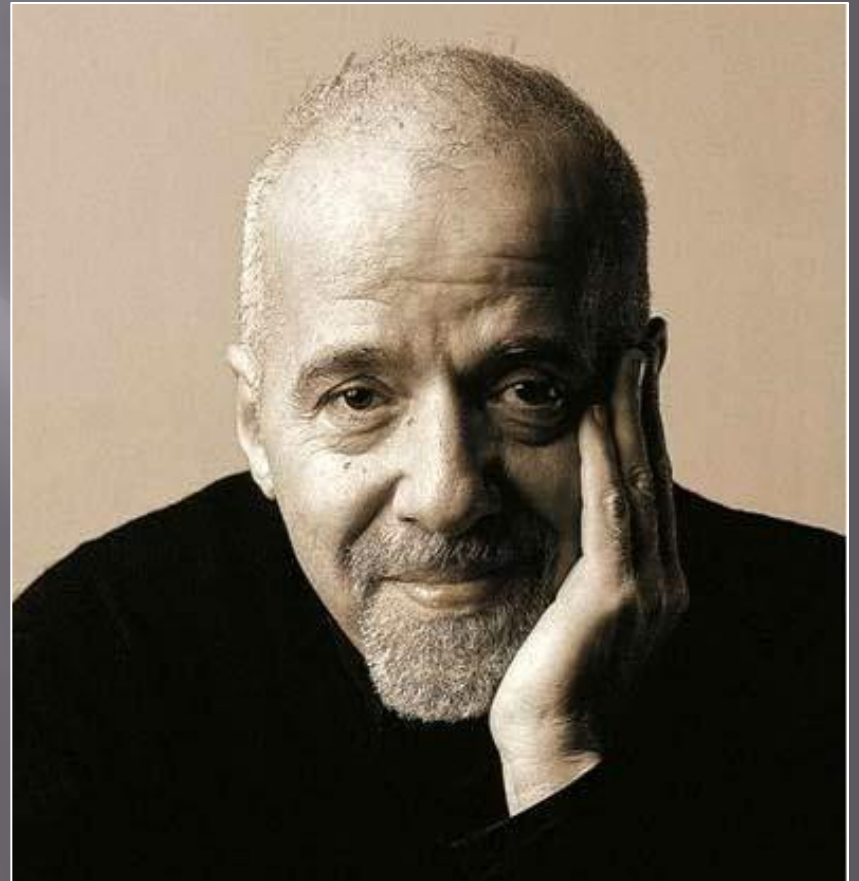
Йосип Бродський (1940-1996)

Російський та американський поет, драматург, перекладач. Лауреат Нобелівської премії (1987). Автор збірок “Кінець прекрасної епохи”, “Частини мови”, “Римські елегії”, “Уранія”.

Пауло Коельо (нар. 1947)

Бразильський
письменник.
Автор романів
“Щоденник
мага”,
“Алхімік”,
“Вероніка
вирішує
померти”.

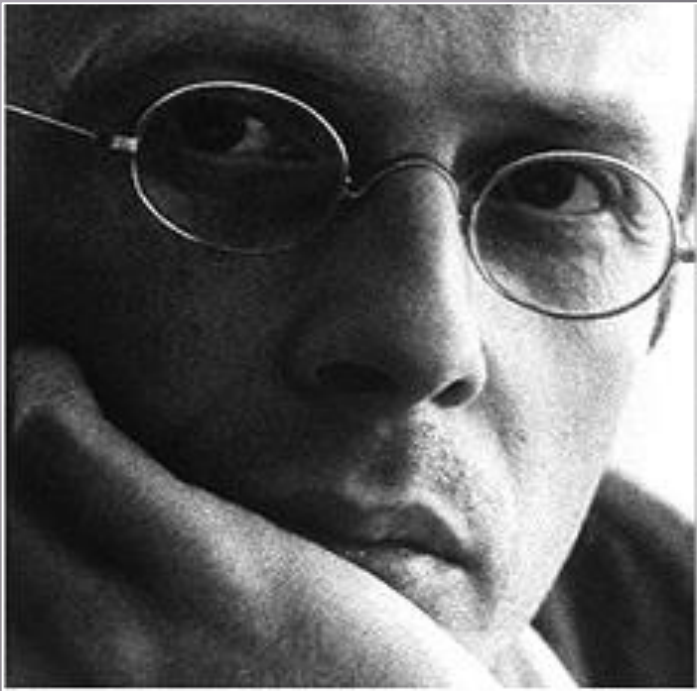

Харукі Муракамі (нар.1949)

Японський
письменник,
перекладач.
Автор романів
“Трилогія
пацюка”,
“Хроніки
механічного
птаха”, “Кафка на
пляжі”, “1Q84”.

Патрік Зюскінд (нар. 1939)

Німецький
письменник,
кіносценарист.
Автор творів
“Контрабас”,
“Парфуми”,
“Голубка”,
“Історія пана
Зоммера”.

Крістоф Рансмайр (нар.1954)

Австрійський
письменник,
журналіст.
Лауреат премій
імені Ф.Кафки, Б.
Брехта, Г.Белля.
Автор магічного
роману “Останній
світ”.

Література:

- Брайнин-Пассек В. «О постмодернизме, кризисе восприятия в новой классике»// Новый мир искусства. – СПб, ноябрь, 2002.
- Ісаєва О. “Світова література. Підручник для 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів”. – Харків: Сиція, 2011.
- Ковбасенко Ю. “Література постмодернізму: По той бік різних боків” (2004). – Ae-lib.narod.ru
- Ковбасенко Ю. “Світова література. Підручник для 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів” - К.: Грамота, 2011.
- http://dic.academic.ru/dic.nsf/enc_philosophy